

Félúton vagy tévúton?

A hazai népegészségügyi szolgálat átalakítás alatt...

Halfway or wrong way?

doi: 10.24365/ef.v58i2.166

Orosz Éva frappáns könyvcímét kölcsönözhetjük az Országos Tisztifőorvosi Hivatal és háttérintézeteinek közelmúltban lezajlott átalakításának értelmezéséhez.¹ Mint ismeretes, a központi népegészségügyi intézmények egyes részlegei az Emberi Erőforrások Minisztériumába (EMMI), egyes részei az új Országos Közegészségügyi Intézetbe, néhány egysége, funkciója az Állami Egészségügyi Ellátó Központba illetve a Kormányhivatalokba került április elsejével.

Amennyiben az átalakulás esetleg tévútnak bizonyulna, abban reménykedhetünk, hogy ez mihamarabb felismerésre és kiigazításra kerül.

Ha az átalakítást egy megújulási folyamat megkezdéseként félútnak tekintjük, előnynek könyvelhetjük el a népegészségügynek az egészségügyi kormányzat döntéshozatalába történő szorosabb integrálását. Kétségtelen ugyanis, hogy az átalakulással a népegészségügy szakmai érdekei „közelebb” kerültek a döntéshozatalhoz, a döntések előkészítése során várhatóan jobban érvényesülnek e terület szempontjai – remélhetőleg nemcsak az egészségügy, hanem az EMMI többi tárcájának szakpolitikájában is. Az operatív funkciók „kiszervezésével” az EMMI Országos Tisztifőorvos Feladatait Ellátó Helyettes Államtitkárság lehetőséget kapott kapacitását a stratégiai, az országos, rendszerszintű problémák megoldására koncentrálni. Megnyílik az út a hazai népegészségügyi rendszer elméleti-gyakorlati

megújítására, a nemzetközileg korszerűnek tartott szemlélet adaptálására. Fókuszba kerülhet az elsődleges megelőzés², a viselkedésváltozás³ vagy a rendszertudományi megközelítés,⁴ és a szakpolitikai döntéseket támogató országos információs rendszer kialakítása.^{5,6} Az új szemléletre alapozva sor kerülhet a népegészségügyi rendszer szervezetének, irányításának, a kutatások koordinációjának valamint az oktatás-továbbképzés rendszerének fejlesztésére. A közelmúltban napvilágot látott két, ebben a lapszámban ismertetett, hazai egészségügyet minősítő jelentés aggasztó adatai alapján reménykedhetünk, hogy a már „megtapasztalt” átalakulás még csak félút, és az előttünk álló félúton megvalósuló megújulás eredményeképpen a magyar lakosság egészségmutatói mielőbb „közelebb” kerülnek az európai uniós átlagokhoz.

Az átalakulás az Egészségfejlesztés folyóiratot is érintette: a lapot a továbbiakban az EMMI adja ki, a kiadásért Dr. Szentés Tamás helyettes államtitkár (következő számunkban olvashatják a vele készült interjút), a szerkesztésért továbbra is Dr. Vitrai József felel. A szerkesztőség létszáma és összetétele is megváltozott, azonban az elhivatottság, az elkötelezettség maradt a régi. Remélhető, hogy az olvasók továbbra is kitartanak a lap mellett (az emelkedő olvasottságról lásd a másik [szerkesztőségi cikket](#)), és az átalakulást fejlődésnek értelmezve, a félúton egyre nagyobb elvárással és elégedettséggel fordulnak az Egészségfejlesztés folyóirat felé.

¹ Orosz É. Félúton vagy tévúton? Egészségügyünk félmúltja és az egészségpolitika alternatívái. Egészséges Magyarorszáért Egyesület, 2000.

² Vitrai J. Konszenzuson alapuló népegészségügyi megközelítések. Egészségfejlesztés, 2016;57(3):1-2.

<http://folyoirat.nefi.hu/index.php?journal=Egeszsegfejlesztes&page=article&op=view&path%5B%5D=71> (Elérve: 2017.07.05)

³ Taller Á, Csizmadia P. Viselkedésváltozás - A magatartástudomány eredményeinek hasznosítása a szakpolitika alkotásban. Egészségfejlesztés, 2016;57(2):55-61. <http://folyoirat.nefi.hu/index.php?journal=Egeszsegfejlesztes&page=article&op=view&path%5B%5D=39> (Elérve: 2017.07.05)

⁴ Varsányi P, Vokó Z. Hálózatok kutatás a népegészségügy területén - áttekintő közlemény. Egészségfejlesztés, 2016;57(4):3-11. <http://folyoirat.nefi.hu/index.php?journal=Egeszsegfejlesztes&page=article&op=view&path%5B%5D=83> (Elérve: 2017.07.05)

⁵ Varsányi et al. Új hazai egészségmonitorozási koncepció. Egészségfejlesztés, 2016;57(1):41-48. <http://folyoirat.nefi.hu/index.php?journal=Egeszsegfejlesztes&page=article&op=view&path%5B%5D=10> (Elérve: 2017.07.05)

⁶ Csizmadia P, Vitrai J. Új nemzetközi népegészségügyi dokumentumok, 2016. Egészségfejlesztés, 2017;58(1):68-73. <http://folyoirat.nefi.hu/index.php?journal=Egeszsegfejlesztes&page=article&op=view&path%5B%5D=133> (Elérve: 2017.07.05.)